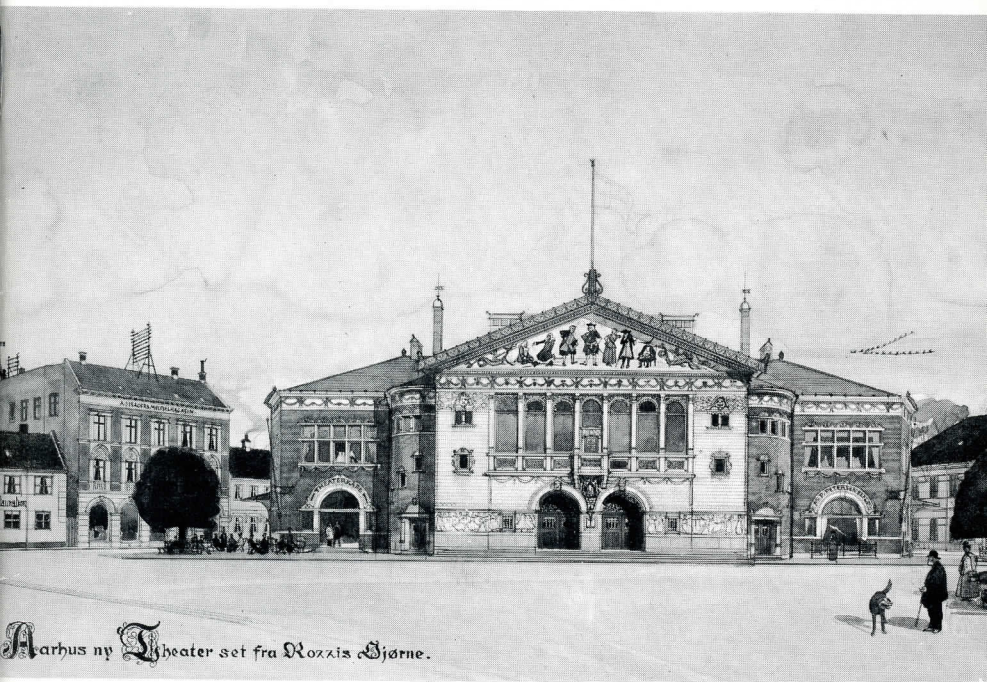

Aarhus ny Theater set fra Røzzis Sjørne.

AARHUS TEATER

AARHUS TEATER

Sæsonen 1966-67

Aftenens instruktør Edvin Tiemroth
(se side 3)

BERNARD SHAW

„DJÆVELENS DISCIPEL“

Premiere den 18. februar 1967

Aftenens instruktør

har gjort visse forstudier til sin iscenesættelse. »Djævelens Discipel« er den 11'te Shaw-komedie. Edvin Tiemroth har arbejdet med som skuespiller, oversætter og instruktør.

Listen ser sådan ud:

Radio: Djævelens Discipel
Androkles og Løven
Landsbyfrieri

Oversættelser: »Helte«
»Millionøsen«

Roller:

Radio: Statsministeren
»Kejseren af Amerika«

Teater: Freddy i »Pygmalion« Odense 37-38
Valentine i »Man kan aldrig vide«
Det ny 53-54
Bluntschli:
»Helte« Riddersalen 46-47

Iscenesættelser:

Teater: »Candida« Det ny 50-51
»Mænd er kun mænd« Det ny 52-53
»Millionøsen« 52-53 Frb. Teater
»Man kan aldrig vide« 53-54 Det ny
»Major Barbara« Det ny 60-61

TV: »Man kan aldrig vide« 60-61
»Candida« 63-64

BERNARD SHAW

— manden, som aldrig lærte at hade

. . . Mange mennesker er elskværdige og modige, og nogle har talent. Men hvor mange, med bare halvdelen af Shaws talent, har haft en fjerdedel af hans elskværdighed eller hans mod?

Har man tidligere kendt en mand, der — mens han tromlede alt og alle ned — aldrig var uforskammet? For en sådan kombination kræves der mere end taktfølelse, — det forudsætter tilstedeværelsen af en forbavsende og grænseløs godmodighed. Tænk på satire og polemik i almindelighed, tænk på politikere og litterater i almindelighed, — og tænk så på den polemiker, satiriker, politiker og litterat, som — ifølge egen tilståelse — aldrig lærte at hade. I en verden, der praktisk talt var oversvømmet af had mod kommunisten eller kapitalisten, mod nazisten eller jøden, lærte han aldrig at hade. Og så undrer vi os endda over hans ords markante klang, når han bidrog til en diskussion!

. . . Som det elskværdige — således også med det modige hos Shaw. Det toner frem i en hvilken som helst passus fra hans værker. Hvad er det, som stempler den som umiskendeligt Shawsk? Meningerne? Epigrammerne? Retorikken? Er det ikke en særlig tone — kæk, om man vil — spændstig, stolt og samtidig næsten raffineret, — tonen fra den uovervundne, den uovervindelige.

. . . Shaws elskværdighed var medfødt, modet måtte han selv skabe, fordi han af natur var frygtsom. Sin berømte kamplyst brugte han bevidst som effekt, — og dette hjalp ham til at være modig. Nu ville hans elskværdighed imidlertid være uden større betydning for os, hvis den ikke var forbundet med hans åndfuldhed, — og på samme måde får hans mod sin specielle styrke ved at være vristet fra hans

frygtsomhed. Det er i konflikt med sin dialektiske modsætning, og som følge deraf i en spændingstilstand. En spænding, som mærkes i alle Shaws værker.

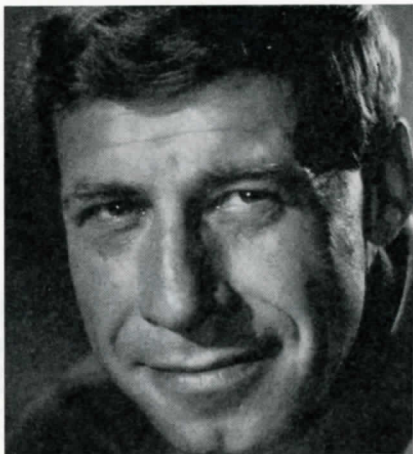
. . . Hvad Bernard Shaw stod for var ikke begrænset til, hvad han gjorde sig til talsmand for, – hans værker vil altid minde os om, hvad han *var*. Blandt andet var han måske den lykkeligste af de store forfattere, der har levet. Han prædikede ikke lykke. Tværtimod! Han *var* lykkelig, – og hans glæde over livet synes mig at være det bedste budskab til os i dag.

. . . Et så indbringende liv som Shaws føres på kredit-siden i historiens statusopgørelse – en sum, som bliver stående og forøges med renter og renters rente. Det er produktivt – og derfor godt. Det hjælper til at skabe en bedre fremtid, lige så sikkert som laster, svaghed og fortvivlelse hjælper til at skabe en værre.

. . . Hvis det værste nu skulle ske, – hvis byrden af ulykke og had viser sig at være for tung, og vores civilisation går under, må historikerne berette om ham, som muntert afsløg at lægge sin vægt til byrden, og som gennem sine værker beviste, at selv i det tyvende århundrede var lykke ikke et udslugt begreb, – en kendsgerning som vil have sin betydning for fremtidige civilisationer. Hvis det værste nu ikke sker, vil vi få tid til at læse ud over åbningskapitlerne i Cervantes bog og opdage, at Sancho Panzas filosofi ikke slår til, og at Don Quixote med sit blide og uforknytte sindelag, med sin ophøjede troskyldighed og sit dybe engagement, med sin storslåede og ufornuftige vægring ved at anerkende en skillelinje mellem virkeligheden og idealet, var en værdig forgænger for George Bernard Shaw.

Uddrag fra »In Search of Theater«
of Eric Bentley (Vintage Books, Inc.)

Spilleren Neergaard

Preben Neergaard

De kender galfransen Preben Neergaard fra hans besøg som Chillian i »Ulysses von Itachia«! De kender karakterskuespilleren P. N. fra »Stedfortræderen«! De kender P. N. som entertainer (godt gammelt dansk ord!) fra TV-skærmen.

En mangfoldig person, en urolig sjæl, en levende sjæl, – der gemmer sig overraskelser af varme, dybde, lyrik sågar, bag det frække fysiognomi. – Teatret holder sig levende gennem folk som han! Vort teater får friske indsprøjtninger ved hans besøg.

I aften gæster han os med Bernard Shaw, næste år med en herre, som samme Shaw regnede for knap så talentfuld som han selv: William Shakespeare.

Vi ser frem til flere besøg og ønsker ham velkommen til dette.

Edvin Tiemroth

Hvorfor for Puritanere?

For 67 år siden udgav G. B. Shaw sine: »Tre Komedier for Puritanere«: »Djævelens Discipel«, »Cæsar og Cleopatra« og »Kaptajn Brassbound's Omvendelse«. I et af sine berømmelige ordrige forord giver han sin egen forklaring på fællestitlen:

Han skriver blandt andet:

»Dick Dudgeon, djævelens discipel, er en ærkepuritaner. Han er vokset op i et hjem, hvor den puritanske tro er uddød, og nu kun tjener som undskyldning for hans moders væsentligste lidenskab: had i alle dets nuancer af ubarmhertighed og misundelse. I et sådant hjem hungrer den unge puritaner efter noget at tro på. Med hele sin moders uovervindelige selvished, men med medlidenhed i stedet for had som sin væsentligste lidenskab, får han medlidenhed med djævelen, stiller sig på hans side, og forsvarer ham over for omverdenen som en sand fanatiker. Han bliver på denne måde ligesom alle virkeligt religiøse mennesker fordømt og forstødt. Når blot man har forstået dette, er skuespillet lige ud ad landevejen.

Jeg er ked af at måtte tilføje, at mine gamle venner og kolleger, kritikerne i London, for største delen ikke viste nogen dybtgående kendskab til puritanisme, da skuespillet blev opført i oktober 1899. De betragtede mrs. Dudgeon på samme måde, som hun selv gjorde, nemlig som en religiøs kvinde, fordi hun var afskyvækkende og ubehagelig. Og de betragtede Dick som en slyngel, fordi han hverken var afskyvækkende eller ubehagelig. Men de befandt sig senere i

*General Burgoyne overgiver sig ved Saratoga.
(Efter maleri af John Trumbull i Capitol, Washington).*

*»Den amerikanske hest smider sin
rytter af sadlen«.
(Engelsk karikatur af George den
Tredje fra 1779).*

stykket i et dilemma. Hvorfor skulle en slyngel frelse en anden mands liv med fare for sit eget? Og når så denne anden mand ikke engang var hans ven? Det er naturligvis, sagde kritikerne, fordi han bliver forløst gennem kærlighed. Det bliver alle syndige helte – på scenen i hvert fald –: det er den romantiske metafysik. Desværre for denne forklaring (som jeg ikke – det indrømmer jeg – helt forstår) viste det sig i tredje akt, at Dick var puritaner også i denne henseende. Han var en mand, der kun var optændt af at bevare sin selvrespekt, og som ikke kunne ledes eller påvirkes af hustru eller moder, kirke eller stat, af verdens skin eller kødets lyst.

I hjemmet hos den tapre, kærlige, praktiske præst, som har giftet sig med en smuk kvinde, og som i løbet af et øjeblik bliver soldat for at frelse den mand, som frelste ham, ser Dick rundt i den hyggelige stue og opfatter charmen, freden og helligheden, men ved samtidig, at den slags materielle behageligheder ikke er for ham. Da den kvinde, som er opflasket i denne atmosfære, bliver forelsket i ham og finder ud af (ligesom kritikerne, som mærkeligt nok altid er enige med mine sentimentale heltinder), at han udsatte sig for fare for hendes skyld, fortæller Dick hende den åbenlyse sandhed, at han ville have gjort det samme for enhver anden.

Men hvor er så motivet? *Hvorfor* frelste Dick så Anderson? På scenen handler folk logisk. Uden for scenen gør de det ikke. Det er derfor, disse automat-helte, som kun virker, når man putter et motiv i dem, er så vældigt mekaniske og uinteressante. At man frelser et liv med risiko for sit eget,

er ikke en helt almindelig begivenhed; men den moderne befolkning er så uhyre stor, at selv den mest ualmindelige begivenhed forekommer én gang om ugen eller oftere. Der er ikke én – mine kritikere, der ikke i hundredvis af gange i sin avis har læst om, hvordan en politibetjent eller en brandmand eller en barnepige har fået en medalje, eller en anerkendelse fra en offentlig myndighed, eller måske en offentlig begravelse, fordi de har udsat deres eget liv for fare for at frelse en anden. Har man nogensinde læst den tilføjelse, at den reddede var gift med den kvinde, som redningsmanden elskede, eller at den reddede var selve den kvinde, eller bare en flygtig bekendt af redningsmanden? Aldrig. Når vi vil læse om gerninger, der udføres af kærlighed, hvor skal vi så lede? I artiklerne om mord, og dér bliver vi sjældent skuffede.»

7. forestilling sæsonen 1966-67

DJÆVELENS DISCIPEL

en komedie i 3 akter

af

BERNARD SHAW

Oversættelse: Holger Bech

Iscenesættelse: EDVIN TIEMROTH

Dekorationer og kostumer: H M CRAYON

Musikken arrangeret af Poul London

og indspillet af Aarhus-By-Orkester

under ledelse af Per Dreier

PERSONERNE:

Richard Dudgeon
Mrs. Dudgeon, hans moder
Essie, hans slægtning
Christy, hans broder
Pastor Anthony Anderson
Judith Anderson, hans kone
Sagfører Hawkins
Mrs. William Dudgeon
William Dudgeon
Mrs. Titus Dudgeon
Titus Dudgeon
En sergent
Major Swindon
General Burgoyne
Feltpræsten Brudenell

Handlingen foregår i Canada i året 1777

Pause efter 2. akt

Preben Neergaard (som gæst)

Elna Brodthagen

Bende Harris

Hugo Herrestrup

Erno Müller

Lone Rode

Wm. Knoblauch

Marie Brink

Valdemar Brodthagen

Bodil Lindorff

Paul Smyrner

Erling Dalsborg

Gyrd Løfqvist

Bjarne Forchhammer

Jørgen Fønss

Scenemester: Aage Rishøj – Belysningsmester: Carl E. Andreassen

Malersal ved: Jens-Anker Olsen

Skræddersal ved: Maria Deleuran-Stanley Petersen

Regi: Jørn Walsøe-John Lindskov – Lydteknik: Jørn Walsøe

Rekvisitør: Frode Sørensen – Frisør: Caroline Nielsen

Suffli: Lise Wantzin

Spilletid ca. 2¼ time

Richard:

De kalder mig djævelens
discipel!

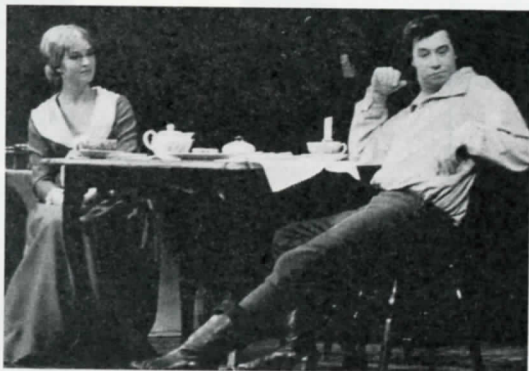

Richard:

Rigdommens magt, pastor! Er det
fordi, jeg har arvet min far, at
selv De viser mig høflighed?

Richard:

Jeg tror ikke, jeg egner
mig for familieliv!

Richard:

Men mænd har nu altså sådan skøre
ideer, mrs. Anderson – og kun kvinder
kan se galskaben i dem.

Richard:

Jeg har sagt sandheden nok
til at blive hængt ti gange!

Richard:

Nu har De ødelagt det hele!

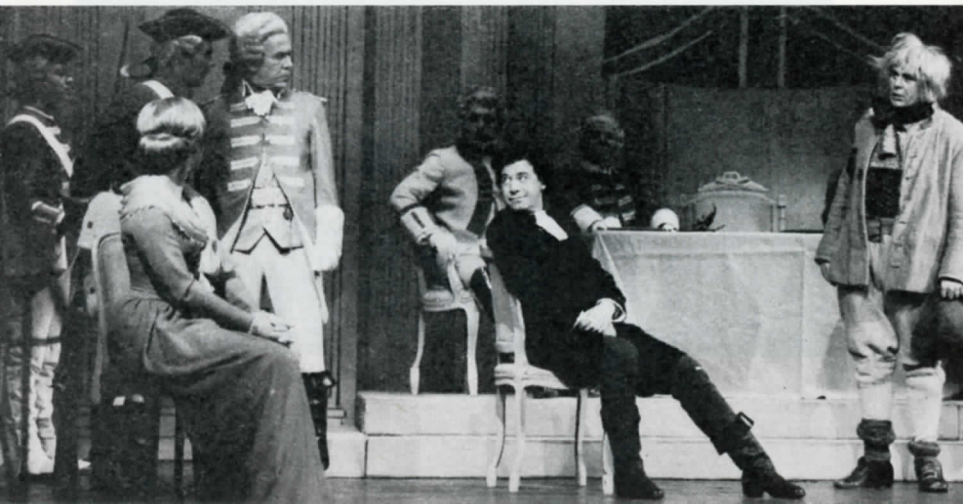

Burgoyne:

Og Deres navn er Richard Dudgeon!

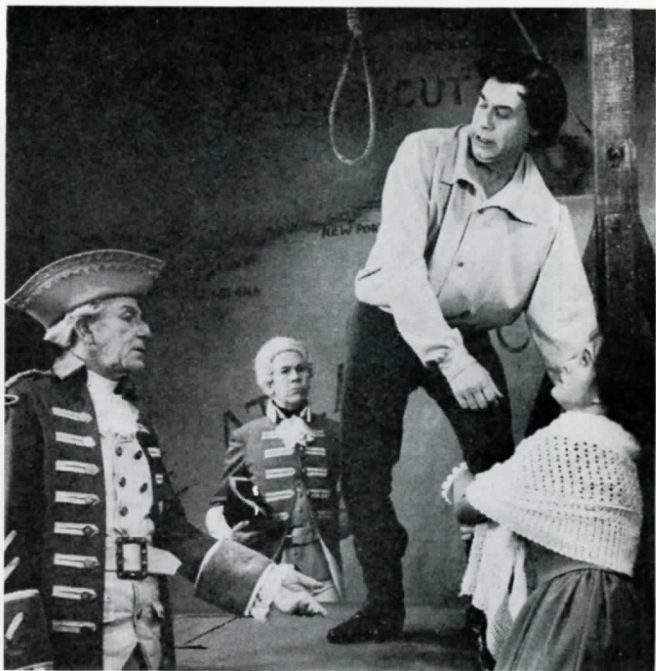
Richard:

Nå, det er gået op for Dem.

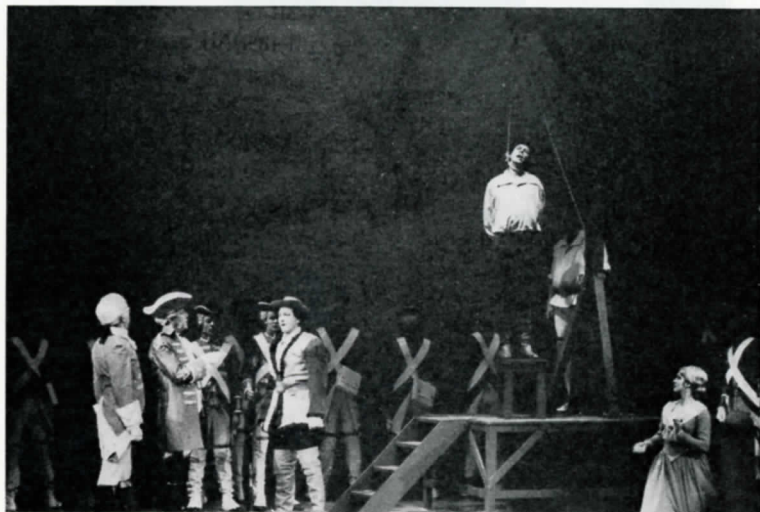
Richard:

»Tag hende væk!
Tror De, jeg vil ha-
ve en kvinde i nær-
heden lige nu?«

Anderson:

Sig til dem, at de skal tage det reb af denne amerikanske statsbor-
gers hals!

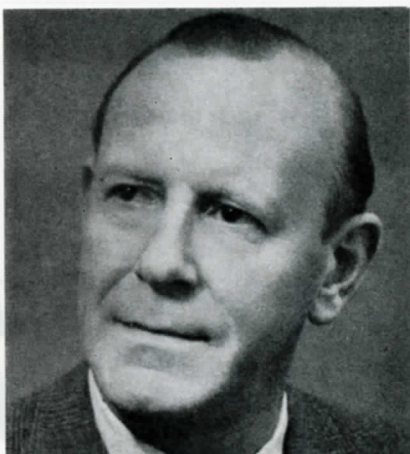

Richard:

Så så, nu rolig! Jeg har ikke noget imod at blive hængt, men jeg vil ingen tuder i have!

Aarhus Teaters næste forestilling

Bjarne Forchhammer

bliver André Fauchois' »Pas på malingen« i Bjarne Forchhammers instruktion. Premieren er fastlagt til den 1. april.

Det sker somme tider med en forestilling, at man først kan se, hvad den rummer, den dag den første gang folder sig ud for et publikum. Sådan gik det i sæsonen 1933-34 med »Pas på malingen«. Det samlede personale gik under indstuderingen til Dagmar-teatrets direktør for at bede ham opgive stykket. Men under det pres, der opstod ved, at direktøren, Otto Jacobsen, insisterede på premieren, foldede spillet sig ud og en af Henrik Bentzons allervigtigste karakterkomiske roller blomstrede op, da et jublende publikum fyldte teatret. Premieren efterfulgtes af en lang række fulde huse og talrige opførelser rundt om i landet – og også i udlandet, hvor Henrik Bentzon har brilleret som dr. Gadarin bl. a. i Oslo.

Forestillingen har gennem årene bevist sin levskraft, og vi glæder os til at bringe den frem igen med Henrik Bentzon, som det levende, humørskabende midtpunkt.

De øvrige medvirkende i »Pas på malingen« er: Clara Østø, Elna Brodthagen, Fritze Hedemann, Birgit Conradi, Bent Conradi, Gyrd Løfqvist, Troels Munk og Ulf Stenbjørn.

Aarhus Teaters Studio

Troels Munk

2. forestilling i denne sæson bliver den svenske dramatiker Bengt Bratts skuespil »Sorgen og ingenting«, der havde urpremiere på Göteborg Stadsteatern 1963.

I »Sorgen og ingenting« skildrer Bengt Bratt meget sikkert miljø og atmosfære omkring en gruppe unge, der ikke kan finde sig til rette i velfærdssamfundet. Gruppen består af Birger (Ejnar Hans Jensen) maleren, der glemmer alle hverdagens ubehageligheder, når han står foran staffeliet – forfatteren Georg (Bent Conradi) – Lena (Birgit Conradi), der har opgivet at blive andet end kastebold mellem politiet og socialforsorgen og lærerdatteren Sylvia (Fritze Hedemann), som ikke aner, hvad hun vil med livet. Desuden ses Eskil (Ruddy Nyegaard), homofil og katolik, hvis vigtigste funktion i selskabet er, at han har relativt godt med penge.

Ulla Ryum har oversat, Troels Munk har instrueret, og Henrik Poulsen har lavet decorationen. Premieren finder sted torsdag den 23. februar kl. 20 i det lille teater, Svalegangen, i Rosengade, som Aarhus Teater har lejet til denne forestilling.

Jydsk Folkescenes abonnementer Serie I og II samt Ungdoms-abonnement er gældende til »Sorgen og ingenting« efter sædvanlige abonnements regler.

Teater i Aarhus

VESTERGADE 58

Ultimo februar:

O' Neill: *Kejser Jones*
Instruktør: Niels Damkjær

På arbejdsbordet ligger:

Gustav Wied: *En mindefest – fru Mimmi*
Instruktør: Jens Okking

SVALEGANGEN

Benny Andersen: *Bukserne*
Arkadij Leokum: *Fjender*
Instruktør: Peter Eszterhás

HUSK!

et abonnement i Jydsk Folkescene
SERIE I og II

det koster **kun** kr. 66,- eller kr. 42,-
for 6 kuponer – gældende til 3 forestillinger for
2 personer.

Fås i billetkontoret – tlf. 12 26 22.

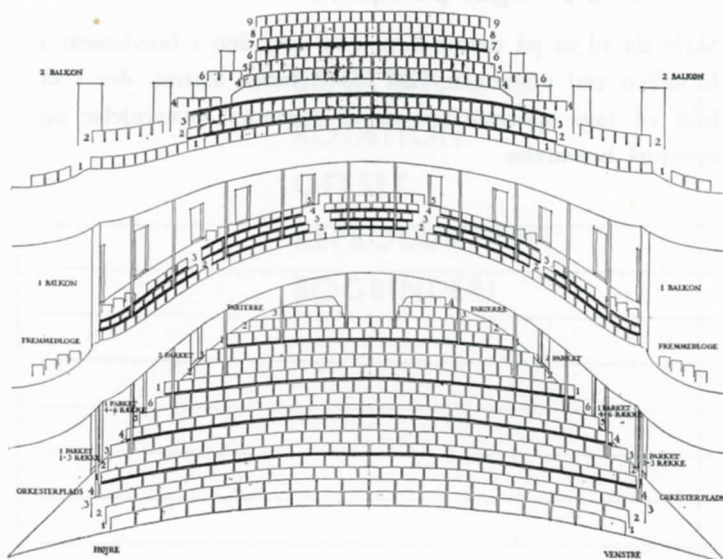
ODENSE TEATER opfører lystspillet »Een gang om ugen« af den amerikanske dramatiker Muriel Resnik i Carl J. Frejlevs oversættelse og i Mogens Brix-Pedersens dekorationer. Grethe Holmer har iscenesat den elegante komedie.

De medvirkende er Kirsten Særrens, Birthe Backhausen, Preben Borggaard, og stykket spilles vekslende med Brandon Thomas' »Charleys tante« i Ole Ishøy's instruktion. De medvirkende er: Grethe Holmer, Lone Helmer, Bodil Buurgaard, Axel Bang, Arne Hansen, Paul Hüttel m. fl.

I marts har teatret premiere på Shakespeares »Hamlet« i Ole Sarvigs nyoversættelse. Kai Wilton sætter i scene i samarbejde med Erik Bidsted, Hans Schreiber har skrevet ny musik, og Henrik Bloch står for dekorationer og kostumer. Titelrollen er blevet overdraget Paul Hüttel, og Bodil Buurgaard – Ulla Lemvig-Møller alternerer i rollen som Ophelia. Som gæst medvirker Palle Huld i rollen som Polonius.

AALBORG TEATER spiller til primo marts det poetiske gangsterdrama »Vintersolhverv« af Maxwell Anderson i William Rosenbergs iscenesættelse. Poul Sørensen har oversat, og Preben Hornung har lavet dekorationer. I rollen som Mio ses Erik Wedersøe, og i øvrigt medvirker Lisbet Dahl, Jacob Nielsen (som gæst), Gorm Worsaae Nielsen, Mogens Pedersen, Karl Erik Christophersen m. fl.

Teatrets næste udspil bliver Henrik Ibsens »Gengangere«. Den store rolle som fru Alving er givet til Inger Bagger. Blandt de medvirkende er Gorm Worsaae Nielsen, Palle Reenberg, Bodil Sangill og Henry Jessen. Forestillingen sættes i scene af Gerda Ring. Preben Hornung laver dekorationer.

	Ord. pris		Ord. pris
2. balkon, 7.-9. rk.	3,00	1. balkon, 3. rk., midtfor .	16,00
2. balkon, 4.-6. rk.	6,00	1. balkon, 2. rk.	16,00
2. balkon, 2. rk., siderne .	7,00	1. balkon, 1. rk.	19,00
2. balkon, 2.-3. rk., midtfor	8,00	Parterre	9,00
2. balkon, 1. rk.	10,00	2. parket, 1.-3. rk.	11,00
1. balkon - fremmedloge. .	20,00	1. parket, 4.-6. rk.	16,00
1. balkon, 4.-5. rk.	12,00	1. parket, 1.-3. rk.	17,00
1. balkon, 3. rk., siderne .	8,00	Orkesterplads, 1.-4. rk. ...	19,00

Billetter kan købes og forudbestilles uden forhøjelse 6 dage frem fra kl. 11-18 i Scalas forhal. Efter kl. 18 salg til forestillingsaftenen i billetkontoret i teatrets forhal. - **Telefon 12 26 22.**

Billetpriserne kan forandres ved gæstespil, tourneur og særforestillinger. - Ved tlf.-bestilling betales et noteringsgebyr af 15 øre pr. billet. - Alle ovennævnte priser er incl. garderobe.